

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

tad-9 ta' Lulju 2013

dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma 2013 tal-Pajjiżi l-Baxxi u li twassal opinjoni tal-Kunsill
dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Pajjiżi l-Baxxi, 2012-2017

(2013/C 217/22)

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tisħih ta' pożizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi ⁽²⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 6(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

- (1) Fis-26 ta' Marzu 2010, il-Kunsill Ewropew qabel mal-proposta tal-Kummissjoni li titnieda strateġija ġdida għall-impjiegi u t-tkabbir, Ewropa 2020, ibbażata fuq koordinazzjoni msahha tal-politiki ekonomiċi, li tiffoka fuq l-oqsma ewlenin fejn tinhtieg azzjoni biex tinghata spinta lill-potenzjal tal-Ewropa għat-tkabbir sostenibbli u l-kompetittività.
- (2) Fit-13 ta' Lulju 2010, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar il-linji gwida wiesa' għall-politiki ekonomiċi tal-Istati Membri u tal-Unjoni (mill-2010 sal-2014) u, fil-21 ta' Ottubru 2010, huwa adotta deċiżjoni dwar il-linji gwida għall-politiki tal-impjiegi tal-Istati Membri ⁽³⁾, li flimkien jiffurmaw il-'linji gwida integrati'. L-Istati Membri ġew mistiedna jqisu l-linji gwida integrati fil-politiki nazzjonali tagħhom fir-rigward tal-ekonomija u tal-impjiegi.

⁽¹⁾ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Miżmuma għall-2013 permezz tad-Deciżjoni tal-Kunsill 2013/208/UE tat-22 ta' April 2013 dwar il-linji gwida għall-politika tal-Istati Membri dwar l-impjiegi (ĠU L 118, 30.4.2013, p. 21).

- (3) Fid-29 ta' Ġunju 2012, il-Kapjiet ta' Stat jew tal-Gvern tal-Istati Membri ddeċidew fuq Patt għal Tkabbir u Impjiegi, li jipprovdni qafas koerenti għal azzjoni fil-livell nazzjonali, fil-livell tal-UE u fil-livell taż-żona tal-euro bl-użu tal-pressjonijiet, strumenti u politiki kollha possibbli. Huma ddeċidew li tittiehed azzjoni fil-livell tal-Istati Membri, fejn b'mod partikolari esprimew impenn shih biex jintlahqu l-għanijiet tal-istrateġija Ewropa 2020 u biex jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet specifici għal kull pajjiż partikolari.

- (4) Fl-10 ta' Lulju 2012, il-Kunsill adotta Rakkomandazzjoni ⁽⁴⁾ dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Pajjiżi l-Baxxi għall-2012 u wassal l-opinjoni tiegħu dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Pajjiżi l-Baxxi għall-perijodu 2012-2015.

- (5) Fit-28 ta' Novembru 2012, il-Kummissjoni adottat Stharriġ Annwali dwar it-Tkabbir, li jimmarka l-bidu tas-Semestru Ewropew 2013 għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Barra minn hekk, fit-28 ta' Novembru 2012, il-Kummissjoni, abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, adottat ir-Rapport dwar il-Mekkanżmu ta' Twissija, li fih identifikat lill-Pajjiżi l-Baxxi bħala wiehed mill-Istati Membri li għalihom se ssir revizzjoni fil-fond.

- (6) Il-Parlament Ewropew huwa involut kif dovut fis-Semestru Ewropew, b'konformità mar-Regolament (KE) Nru 1466/97, u, fis-7 ta' Frar 2013, adotta riżoluzzjoni dwar l-impjiegi u l-aspetti soċjali fl-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir 2013 u riżoluzzjoni dwar il-kontribut għall-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir 2013.

- (7) Fl-14 ta' Marzu 2013, il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet sabiex ikunu żgurati l-istabbiltà finanzjarja, il-konsolidazzjoni fiskali u azzjoni biex jittejjeg it-tkabbir. Huwa enfasizza l-htieġa li tkun segwita konsolidazzjoni fiskali differenzjata li tiffavorixxi t-tkabbir, li jergħu jingiebu l-kundizzjonijiet normali għas-self fl-ekonomija, li jiġu promossi t-tkabbir u l-kompetittività, li jiġu indirizzati l-qgħad u l-konsegwenzi soċjali tal-kriżi, u li tiġi mmodernizzata l-amministrazzjoni pubblika.

- (8) Fl-10 ta' April 2013, il-Kummissjoni ppubblikat ir-riżultati tar-reviżjoni fil-fond tagħha għall-Pajjiżi l-Baxxi taht l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011. L-analiżi tal-Kummissjoni wasslitha għall-konkluzjoni li l-Pajjiżi l-Baxxi għandu żbilanċi makroekonomiċi, għalkemm dawn mhumiex eċċessivi.

⁽⁴⁾ ĠU C 219, 24.7.2012, p. 88.

- (9) Fid-29 ta' April 2013, il-Pajjiżi l-Baxxi ppreżenta l-Programm Nazzjonali ta' Riforma tiegħu għall-2013 u l-Programm ta' Stabbiltà tiegħu għall-perjodu 2012-2017. Sabiex jitqiesu l-konnessjonijiet bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati fl-istess waqt.
- (10) Abbażi tal-valutazzjoni tal-Programm ta' Stabbiltà taht ir-Regolament (KE) Nru 1466/97, il-Kunsill huwa tal-opinjoni li l-Pajjiżi l-Baxxi implimenta miżuri ta' konsolidazzjoni mdaqqsqa matul il-perjodu 2011-2013, iżda li dak l-isforz fiskali x'aktarx li mhux biżżejjed biex jitranga d-defiċit eċċessiv sal-2013, l-aktar minhabba żviluppi ekonomiċi li kienu aghar milli mistenni. Ix-xenarju makroekonomiku sottostanti għall-projezzjonijiet baġitarji fil-Programm ta' Stabbiltà huwa b'mod generali plawżibbli. Għall-2013 u l-2014, il-Programm ta' Stabbiltà pprojetta tkabbir ekonomiku reali ta' -0,4 % u 1,1 %, rispettivament, li huwa pjuttost simili għat-tbassir tar-rebbiegha 2013 mis-servizzi tal-Kummissjoni ta' -0,8 % u 0,9 %. L-objettiv tal-Programm ta' Stabbiltà huwa li mill-2014 jitnaqqas b'mod sostenibbli d-defiċit nominali għal taht it-3 % tal-PDG. Il-Programm ta' Stabbiltà ma filhx referenza esplicita għall-objettiv ta' terminu medju (OTM), li jissuggerixxi li l-OTM ta' 0,5 %, kif imsemmi fil-Programm ta' Stabbiltà tas-sena l-oħra, huwa kkonfermat. L-OTM huwa konformi mar-rekwiżiti tal-Patt ta' Tkabbir u Stabbiltà. Barra minn hekk, filwaqt li fl-2015 fil-Programm ta' Stabbiltà hemm ipplanat tnaqqis fil-bilanċ strutturali ta' 0,5 % fil-PDG f'termini strutturali, f'konformità mar-rekwiżit strutturali annwali minimu, fl-2016, il-bilanċ strutturali huwa mistenni jmur lura b'0,4 % tal-PDG u jitjieb b'0,1 % tal-PDG fl-2017, biex b'hekk ma jiksibx il-perkors ta' aġġustament xieraq. Abbażi għat-tbassir tar-rebbiegha 2013 mis-servizzi tal-Kummissjoni, l-isforz fiskali annwali medju ta' madwar 0,7 % tal-PDG tul il-perjodu 2010-2013 huwa konformi mal-isforz fiskali ta' ¾ % tal-PDG irrakkomandat mill-Kunsill. L-aġġustament baġitarju fl-2011 u l-2012 kien intiż l-aktar għal-lat tan-nefqa, iżda madankollu fl-2013 kien qed jiddependi ferm fuq miżuri tad-dhul. Id-defiċit nominali stabbilit bil-Programm ta' Stabbiltà huwa konsistenti ma' korrezzjoni tad-defiċit eċċessiv sal-2014, sena wara l-iskadenza stabbilita mill-Kunsill taht il-proċedura tad-defiċit eċċessiv (PDE) fit-2 ta' Dicembru 2009. Il-Kunsill jikkunsidra li l-isforz fiskali previst mill-awtoritajiet mhuwiex kompatibbli ma' korrezzjoni attwali tad-defiċit eċċessiv sal-2014. Hemm miżuri addizzjonali possibbli ta' konsolidazzjoni speċifikati fil-Programm ta' Stabbiltà li tnehhew temporanjament u fi kwalunkwe każ mhux se jkunu biżżejjed. Il-Pajjiżi l-Baxxi jehtieg li jiddefinixxi miżuri addizzjonali biex iġib id-defiċit nominali globali tal-gvern inqas minn 3 % tal-livell limitu tal-PDG fl-2014 b'mod sostenibbli. Skont il-Programm ta' Stabbiltà, il-proporzjon tad-dejn għall-PDG huwa mistenni jkompli joghla għal 74 % tal-PDG fl-2013 filwaqt li joghla fit aktar għal 75 % tal-PDG fl-2014. Il-proporzjon tad-dejn huwa projetat li jibqa' 'l fuq sew mill-valur referenzjali ta' 60 %. Għall-2015, fil-Programm ta' Stabbiltà huwa mistenni li l-proporzjon tad-dejn jonqos għal 71,4 % tal-PDG u mbagħad jerġa' jonqos f'it, għal 70,8 % fl-2017. Madankollu, dan it-tnaqqis fil-proporzjon tad-dejn wara l-2014 mhuwiex sostnut biżżejjed b'miżuri ta' politika.
- (11) Sabiex il-potenzjal għat-tkabbir tal-Pajjiżi l-Baxxi fil-futur jiżdied, huwa ta' importanza eċċezzjonali li l-konsolidazzjoni meħtieġa, biex tiżgura l-korrezzjoni sostenibbli tad-defiċit eċċessiv u tikseb l-OTM fit-terminu qasir sa medju, tissalvagwardja nefqa li tiffavorixxi t-tkabbir. B'mod partikolari, l-isforzi għall-promozzjoni tal-innovazzjoni u r-riċerka, inkluża r-riċerka fundamentali, l-edukazzjoni u t-taħriġ, se jkunu importanti hafna għal aġġustament bilanċjat. Dan mhux talli se jagħti appogg għall-irkupru ekonomiku, iżda jista' wkoll isostni l-innovazzjoni u l-kapital uman, itejjeb il-kompetittività u l-prospetti ta' tkabbir fit-terminu medju u twil.
- (12) Is-suq tad-djar ihaddan fih sfida ewlenija, fejn snin ta' riġiditajiet u incentivi distortivi f'furmaw il-finanzjament tad-djar u xejriet ta' tfaddil settorjali. It-tendenza tal-unitajiet domestiċi li jostnu d-dejn gross fuq ipoteki kontra l-ġid tas-suq tad-djar tirrifletti sew incentivi fiskali li ilhom, partikolarment it-tnaqqis shih tat-taxxa tal-imghax fuq l-ipoteki. Minn April tal-2012 giet implimentata parzjalment sensiela ta' miżuri. Uħud minnhom jikkoncernaw l-aġġustament tat-trattament fiskali tal-finanzjament tad-djar. Il-pass gradwali biex it-tnaqqis tat-taxxa tal-imghax fuq l-ipoteki jiġi limitat u jiżdied l-inċentiv għall-amortizzament huwa ġustifikat, iżda l-introduzzjoni gradwali ta' din il-miżura huwa wisq kajman biex ikun jista' jinfluenza b'mod sinifikanti l-mod ta' amortizzament. Is-suq tal-kiri huwa limitat b'regolament u l-preżenza ta' settur tassew kbir ta' akkomodazzjoni soċjali li jrid ukoll jaffaċċja listi ta' stennija twal. L-introduzzjoni reċenti ta' xi differenzjazzjoni tar-renti fis-settur tal-akkomodazzjoni soċjali bbażati fuq id-dhul hija pass fid-direzzjoni t-tajba, iżda l-impatt tagħha huwa limitat. Għaldaqstant, għalkemm il-miżuri proposti huma passi fid-direzzjoni t-tajba, ir-ritmu ġenerali tar-riformi huwa kajman biex jindirizza l-problemi sottostanti u għalhekk hemm b'żonn li tingħata spinta, filwaqt li jittiehed kont tal-impatt fuq l-ambjent ekonomiku kurrenti u simultanjament jibqa' jiġi żgurat li l-akkomodazzjoni soċjali tkun disponibbli għaċ-ċittadini żvantaġġati, li ma jistgħux jiksibu akkomodazzjoni bil-kundizzjonijiet tas-suq tad-djar, inkluż f'postijiet b'domanda għolja
- (13) Is-sostenibbiltà fit-tul tas-sistema tal-pensjoni ssahhet permezz ta' zieda gradwali fl-età statutorja tal-irtirar minn 65 sena fl-2012 għal 67 fl-2021. Għalhekk, il-Pajjiżi l-Baxxi indirizza bis-shih dik il-biċċa tar-rakkomandazzjoni tal-2012 dwar iż-żieda fl-età statutorja tal-irtirar u li torbotha mal-istennija tal-ghomor, kemm għall-pensjonijiet tal-ewwel pilastru u kif ukoll tat-tieni. L-isfidi li jifdal jinkludu t-tqassim intra u interġenerazzjonali xieraq tal-ispejjeż u r-riskji. Barra minn hekk, it-tiġdid maġġuri tal-governanza tal-fondi tal-pensjonijiet tat-tieni pilastru huwa meħtieġ aktar minn qatt qabel biex jgħin ir-reżiljenza tinfed it-tixji. L-implimentazzjoni tal-pjanijiet għar-riforma tal-kura fit-tul se jgħinu biex jitrażnu

l-ispejjeż tat-tixjih li qed jikbru b'pass mgħaġġel u għalhekk jappoġġaw is-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi. F'dan ir-rigward, il-kwalità u l-aċċessibbiltà tal-kura fit-tul iridu jinżammu flivell adegwat.

- (14) Ir-riformi tas-suq tax-xogħol li ppropona l-Gvern għandhom l-għan li jżidu l-partecipazzjoni u l-mobilità tas-suq tax-xogħol. Ir-riforma tal-Att ta' Partecipazzjoni hija ambizzjuża u rilevanti biex il-partecipazzjoni tas-suq tax-xogħol tingħata spinta. Madankollu, ir-riformi għadhom mhumiex promulgati bhala liġi. Barra minn hekk, hemm bżonn ta' aktar miżuri biex tittejjeb l-impjegabbiltà tal-persuna fil-marġini tas-suq tax-xogħol, inklużi n-nisa, nies bi sfond ta' migrant, nies b'diżabilità u l-anzjani. Il-Pajjiżi l-Baxxi habbar riformi fl-iskema tal-benefiċċji għan-nies qiegħda u fil-leġiżlazzjoni relattivament rigida tiegħu tal-harsien tal-impjegi. Dawn ir-riformi, flimkien ma' kreditu tat-taxxa tal-mobilità ("mobilitébonus") għal min ihaddem biex jimpjega benefiċjarji tas-sigurtà soċjali minn 50 sena 'l fuq jew nies b'diżabilità okkupazzjonali, huma mmirati sew lejn daww b'partecipazzjoni baxxa tas-suq tax-xogħol. Madankollu, għalkemm dawn il-miżuri huma fid-direzzjoni t-tajba, jistgħu biss jiġi vvalutati bis-siġħ ladarba jiġu adottati. Finalment, l-aċċellerazzjoni tat-tnehhija tad-diżincentivi li jifdal għal daww bit-tieni sors ta' dhul sabiex jiżied l-għadd ta' sigħat maħduma se jkollha l-potenzjal li ttaffi n-nuqqasijiet fil-provvista ta' haddiema fil-futur.
- (15) Sar progress sostanzjali fir-rakkomandazzjoni tal-2012 dwar ir-rabtiet fl-innovazzjoni u x-xjenza/n-negożju. Il-politika ta' intrapriża "Sa Fuq", inkluż l-approċċ settorjali għas-shubijiet pubbliċi-privati fil-qasam tar-riċerka, l-innovazzjoni u l-edukazzjoni ("settur ewlieni") bħalissa tinsab fil-fażi ta' implimentazzjoni. Apparti l-politiki ta' innovazzjoni settorjali, huwa importanti li ssir riċerka orizzontali u politiki innovattivi u li jinżamm livell adegwat ta' finanzjament pubbliku għal riċerka fundamentali mhux allokat.
- (16) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika tal-Pajjiżi l-Baxxi. Hija vvalutat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma u l-Programm ta' Stabbiltà, u pprezentat revizzjoni fil-fond. Mhux biss qieset ir-rilevanza tagħhom għall-politika fiskali u soċjoekonomika sostenibbli fil-Pajjiżi l-Baxxi iżda qieset ukoll il-konformità tiegħu mar-regoli u mal-gwida tal-UE, fid-dawl tal-htieġa li tissahħaħ il-governanza ekonomika kumplessiva tal-Unjoni billi jingħata kontribut fil-livell tal-UE għad-deċiżjonijiet nazzjonali futuri. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħha skont is-Semestru Ewropew huma riflessi fir-Rakkomandazzjonijiet (1) sa (4) hawn taht.
- (17) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Stabbiltà, u l-opinjoni tiegħu⁽¹⁾ hija riflessa b'mod partikolari fir-rakkomandazzjoni (1) hawn taht,

(18) Fid-dawl tar-reviżjoni fil-fond tal-Kummissjoni u din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm Nazzjonali ta' Riforma u l-Programm ta' Stabbiltà. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħha taht l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 huma riflessi fir-rakkomandazzjoni (2) hawn taht.

(19) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni għamlet ukoll analiżi tal-politika ekonomika taż-żona tal-euro kollha kemm hi. Abbażi ta' dan, il-Kunsill hareġ rakkomandazzjonijiet speċifiċi indirizzati lill-Istati Membri li l-munita tagħhom hija l-euro⁽²⁾. Bhala pajjiż li l-munita tiegħu hija l-euro, il-Pajjiżi l-Baxxi għandu jiżgura wkoll l-implimentazzjoni sħiħa u fwaqtha ta' daww ir-rakkomandazzjonijiet,

B'DAN JIRRAKKOMANDA li l-Pajjiżi l-Baxxi jiehu azzjoni fil-perjodu 2013-2014 biex:

- Jirrinforza u jimplementa strateġija baġitarja, appoġġata b'miżuri speċifiċi biżżejjed, għas-sena 2014 u lil hinn biex jiżgura korrezzjoni f'waqtha tad-defiċit eċċessiv sal-2014 b'mod sostenibbli u jkiseb l-isforz ta' aġġustament strutturali speċifikat fir-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill taht il-PDE. Jiproteġi n-nefqa foqhma direttament rilevanti għat-tkabbir bħall-edukazzjoni, l-innovazzjoni u r-riċerka. Wara l-korrezzjoni tad-defiċit eċċessiv, isegwi fl-isforz ta' aġġustament strutturali li se jippermetti lill-Pajjiżi l-Baxxi jilhaq l-oġettiv ta' terminu medju sal-2015.
- Isahħaħ l-isforzi tiegħu sabiex is-suq tad-djar jiġi riformat b'mod gradwali billi jithaffet it-tnaqqis ipplanat fit-tnaqqis tat-taxxa tal-imghax fuq l-ipoteki u billi jiġi pprovdut mekkaniżmu ta' prezzar orjentat aktar lejn is-suq fis-suq tal-kiri, u billi r-rati tal-kiri jsiru aktar relatati mad-dhul tal-unitajiet domestiċi fis-settur tal-akkomodazzjoni soċjali. Jiffoka mill-għdid il-korporazzjonijiet tal-akkomodazzjoni soċjali biex isostnu l-unitajiet domestiċi l-aktar fil-bżonn.
- Jagġusta l-pensjonijiet tat-tieni pilastru mas-shab soċjali, biex jiżgura tqassim xieraq tal-ispejjeż u r-riskji intra- u inter-generazzjonali. Isostni ż-żieda gradwali fl-età statutorja tal-irtirar b'miżuri għaž-żieda tal-impjegabbiltà ta' haddiema akbar fl-età. Jimplementa ir-riforma pplanata tas-sistema ta' kura fit-tul sabiex jiżgura l-effikaċja *vis-à-vis* spiża tagħha u jikkomplementaha b'aktar miżuri li jrażżnu ż-żieda fl-ispejjeż, bil-hsieb li tiġi żgurata s-sostenibbiltà.

(1) Taht l-Artikolu 5(2) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97.

(2) Ara paġna 97 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali.

4. Jiehu aktar miżuri biex isahhah il-partecipazzjoni fis-suq tax-xoghol, b'mod partikolari ta' dawk il-persuni li jinsabu fil-marġini tas-suq tax-xoghol. Ikompli jnaqqas id-diżinċentivi tat-taxxa fuq ix-xoghol, inkluż bi tnehhija gradwali tal-krediti tat-taxxa trasferibbli għal dawk li għandhom it-tieni sors tad-dhul. Irawwem tranzizzjonijiet fis-suq tax-xoghol u jindirizza r-rigiditajiet tas-suq tax-xoghol, anke billi jirrifirma l-leġislazzjoni tal-harsien tal-impjegji u s-sistema tal-benefiċċji għan-nies qiegħda.

Magħmul fi Brussell, id-9 ta' Lulju 2013.

Għall-Kunsill

Il-President

R. ŠADŽIUS
